

Laxfiskafurðir til Ástralíu

Kynning fyrir hagaðila 13. september 2023

Elva Björk Traustadóttir - Erna Jónsdóttir - Halldór Pétur Þorsteinsson - Hrunn Hólm - Jón Ágúst Gunnlaugsson

Dagskrá

Hvað felst í Ástralíuleyfi

- Aðdragandinn
- Innflutningsskilyrði
- Úttekt Ástrala
- Niðurstöður og kröfur um úrbætur
- Leiðbeiningar
- Úttektir og eftirlit (JÁG)

Aðdragandinn

- 2015: Landssamband fiskeldisstöðva leitaði til UTN – áhugi á að flytja laxfiskafurðir til Ástralíu
- MAST leitaði til ástralskra yfirvalda til að afla upplýsinga um innflutningskilyrði og formlegar viðræður hófust.
- DAFF (Department of Agriculture, Fisheries and Forestry) gerði úttekt á eftirlitskerfinu á Íslandi m.a. með ítarlegum spurningalistum og heimsókn til Íslands 2018. Töluverð samskipti milli MAST og DAFF.
- Þann **27. mars 2023** barst endanleg staðfesting frá DAFF um að Ísland teldist geta uppfyllt áströlsk skilyrði.
- Þann **17. apríl** var Ísland birt á [lista yfir samþykkt útflutningslönd](#) fyrir laxfiskafurðir til Ástralíu.

Australian Government
Department of Agriculture, Fisheries and Forestry

**EVALUATION OF
THE COMPETENT AUTHORITY OF ICELAND
– MATVÆLASTOFNUN (MAST)**

CONTROLS FOR THE CERTIFICATION OF
SALMONIDS SOURCED AND PROCESSED IN
ICELAND FOR EXPORT TO AUSTRALIA
FOR HUMAN CONSUMPTION

- Laxfiskafurðir (salmonid products) er eingöngu heimilt að flytja til Ástralíu frá samþykktum löndum að uppfylltum nauðsynlegum áhættuminnkandi aðgerðum m.t.t. smitsjúkdóma (skv. áhættumati frá 1999)
- Eftirlitskerfið sem snýr að fiskeldi á Íslandi var metið í samræmi við [WOAH Aquatic Animal Health Code](#)
- The protocols of *approval and control* of salmonid production farms and processing plants were assessed, as well as the *provision of animal health and export certification* by the Icelandic CA, MAST
- **CONCLUSIONS:** MAST has the structure, operational framework and administrative capacity to effectively regulate the production of salmonids and exports of processed salmonid products from Iceland to Australia. MAST has incorporated specific Australian requirements into existing operational controls to ensure confidence in the biosecurity integrity of the proposed trade.

Effective as of: 17 April 2023

List of Approved Countries and Overseas Authorities for Salmon

Countries and authorities approved for SOURCING

Country	Overseas Authority
Australia	<ul style="list-style-type: none"> Department of Agriculture, Fisheries and Forestry
Canada	<ul style="list-style-type: none"> Canadian Food Inspection Agency
Denmark	<ul style="list-style-type: none"> Danish Veterinary and Food Administration <p>(This Competent Authority is not responsible for export certification for goods exported from the Faroe Islands or Greenland).</p>
Iceland	<ul style="list-style-type: none"> Matvælastofnun / Icelandic Food and Veterinary Authority (MAST)

Innflutningsskilyrði (1) - Uppruni

- Laxfiskafurðir mega einungis koma frá samþykktum löndum
- Laxfiskafurðirnar eru ekki úr fiskeldisstöð (með 10 km radíus) þar sem er grunur um eða staðfest smit af blóðþorra (ISA)
- Laxfiskurinn sem afurðirnar eru af, var:
 - úr fiskeldisstöð þar sem í gildi er virk sjúkdómavöktun lögbærs yfirvalds
 - ekki slátrað vegna opinberra aðgerða við smitsjúkdómum
 - hausaður, slægður og þveginn
 - skoðaður og flokkaður m.t.t. sýnilegra sjúkdómseinkenna
 - ekki seiði eða klakfiskar

Innflutningsskilyrði (2) – Vottorð og vinnsla

- Vottorð skal útgefið af lögbæru yfirvaldi í upprunalandi
- Nafn og samþykkisnúmer á eldisstöð og vinnslustöð skal koma fram í vottorði
- Afurðirnar skulu unnar í starfsstöðvum sem eru undir reglubundnu eftirliti og úttektum lögbærs yfirvalds svo tryggt sé að vinnsluaðferðir og gæðaeftirlit sé fyrir hendi.
- Lokaafurðir laxfisks til útflutnings til Ástralíu hafi verið unnar úr hráefni sem eingöngu er innflutt frá löndum sem eru samþykkt af Ástralíu og verið haldið tryggilega aðskildum til að koma í veg blöndun þeirra með afurðum frá öðrum en samþykktum löndum.
- Vinnsluferli skal vera rekjanlegt á öllum vinnslustigum

Innflutningsskilyrði (3) - Pakkningar

- Afurðunum skal pakkað í stykkjavís, hverju stykki fyrir sig í plastvasa, poka eða aðrar umbúðir eða lausum í pappakassa af, og skulu annað hvort:
 - ætlaðar á neytendamarkað:
 - sneiðar með beini og roði en ekki uggum, hver sneið skal ekki veða meira en 450 g
 - flök af ýmsum þyngdum með roði eða roðlaus, án þunnilda og beina nema beinagarðsins
 - slægður, hausaður fiskur, hver fiskur minna en 450 g
 - afurð sem er meira unnin en lýst hér að ofan
 - ekki á neytendamarkað heldur til frekari vinnslu í Ástralíu

Innflutningsskilyrði (4) - Hitameðhöndlun

- Ef um er að ræða hitameðhöndlaða vöru:
- Afurðin skal unnin í samræmi við eitt af þeim lágmarks tíma/hitastigs viðmiðum sem tilgreind eru hér fyrir neðan:
- Laxahrogn; hrognin voru vandlega þvegin til að fjarlægja öll óhreinindi og hituð í minnst 65°C kjarnahita í minnst 30 mínútur
- Flök af öllum stærðum, með roði / roðlaus, flökin voru hituð í minnst í 65°C kjarnahita í minnst 30 mínútur
- Slægður regnbogasilungur með haus: meðhöndlaður við minnst 66°C kjarnahita í minnst 40 mínútur
- Afurðunum verður að pakka hverri fyrir sig, í plastslöngur/plastvasa, poka eða aðrar umbúðir eða lausum í pappakassa

Úttekt Ástrala

- Gagnaskoðun (spurningalisti) júní-sept 2018
- Heimsókn/úttekt 12-19 nóvember 2018
- Löggjöf varðandi eftirlit og vöktun sjúkdóma í eldi laxfiska
- Löggjöf varðandi innflutning afurða frá samþykktum löndum
- Hlutverk MAST
- Framleiðsla laxfiska, vinnsla og útflutningur
- Vottun – verklag sem tryggir smitvarnir og rekjanleika m.t.t. ástralskra krafna

Niðurstöður og kröfur um úrbætur (1)

- Sjúkdómavöktun
 - *Leggja fram vöktunar-/eftirlitsáætlun*
 - *Viðurkenndar rannsóknarstofur*
 - *Tryggja að engar afurðir frá fiskeldisstöðvum í dreifingarbanni séu vottaðar til útflutnings*
- MAST skal ganga úr skugga um að til staðar séu ferlar sem tryggja aðskilnað hráefnis frá samþykktum vs ósamþykktum löndum – og sýna fram á hvernig
- MAST skal sýna fram á hvernig eftirlitsmenn í öllum umdæmum eru þjálfaðir og hvernig verklag er innleitt, sérstaklega m.t.t.
 - *Vottunar innflutts hráefnis*
 - *Úttektar og samþykkis starfsstöðva mt.t. ástralskra sérkrafna*
 - *Útgáfu heilbrigðisvottorða m.t.t. ástralskra sérkrafna*

Niðurstöður og kröfur um úrbætur (2)

- MAST skal sýna fram á hvernig rekjanleiki er tryggður í gegnum alla keðjuna – frá móttöku hráefnis, vinnslu, geymslu til útflutnings
- MAST skal tryggja og sýna fram á að allar sendingar laxfiskafurða til Ástralíu séu fluttar í innsigliðum gámum/ílátum
- MAST skal sýna fram á hvernig tryggt er að innflutt hráefni berist í innsigliðum umbúðum (t.d. með myndum af innsiglium). Ef innan EES: fullur rekjanleiki (Traces)
 - **Alla jafna lítið um innflutning laxfiskafurða til Íslands**
- MAST skal tilnefna tengilið ef upp koma vandamál eða hugsanlegar vanefndir (non-compliance) á Íslandi m.t.t. ástralskra krafna
- MAST skal halda kynningu fyrir hagaðila

Leiðbeiningar fyrir framleiðendur / útflytjendur

www.mast.is

Sérleyfismarkaðir

Kröfur sem gerðar eru um vottun vegna afurða sem fluttar eru til ríkja utan EES byggjast á skilyrðum sem viðkomandi móttökuríki gerir. Í sumum tilfellum hafa farið fram sérstakar viðræður á milli dýralæknayfirvalda á Íslandi og móttökuríkja og jafnvel úttektir hér á landi áður en skilyrði og vottorðaform eru útfærð.

Ástralía - Fiskeldisafurðir

Brasilía - Sjávarafurðir

Bretland eftir Brexit - Matvæli

Evrásíusambandsins (EAEU) - Sjávarafurðir

Hong Kong - Búfjárafurðir

Indland - Sjávar- og búfjárafurðir

Japan - Búfjárafurðir

Kína - Öll matvæli

Taívan - Sjávarafurðir

Rússland - Búfjárafurðir

Suður-Kórea - Sjávarafurðir

Víetnam - Sjávarafurðir

Matvælafyrirtæki

Leyfi eða skráning

Góðir starfshættir

Innflutningur

Útflutningur

Sérleyfismarkaðir

Sjávarafurðir til 3. ríkja

Búfjárafurðir til 3. ríkja

Lög og reglugerðir

Opinbert eftirlit

Merkingar

Efni í matvælum

Umbúðir -snertiefni

Meðferð matvæla

Fæðubótarefni

Neysluvatn

Sláturhús

Sértæk framleiðsla eða vara

Matarsóun

Útflutningur laxfiskafurða til Ástralíu

Áströlsk yfirvöld hafa gert úttekt á sjúkdómastöðu eldisfisks (laxfiska) á Íslandi og telja hana ásættanlega og hafa heimilað innflutning á fiskeldisafurðum frá Íslandi til Ástralíu að uppfylltum ákveðnum kröfum.

[Kröfur Ástralíu - yfirlit](#) +[Kröfur til framleiðenda](#) +[Umsóknarferli](#) +[Heilbrigðisvottorðaform](#) +[Útgáfa heilbrigðisvottorða](#) +

Uppfært 15.08.2023

Getum við bætt efni síðunnar?

 Já

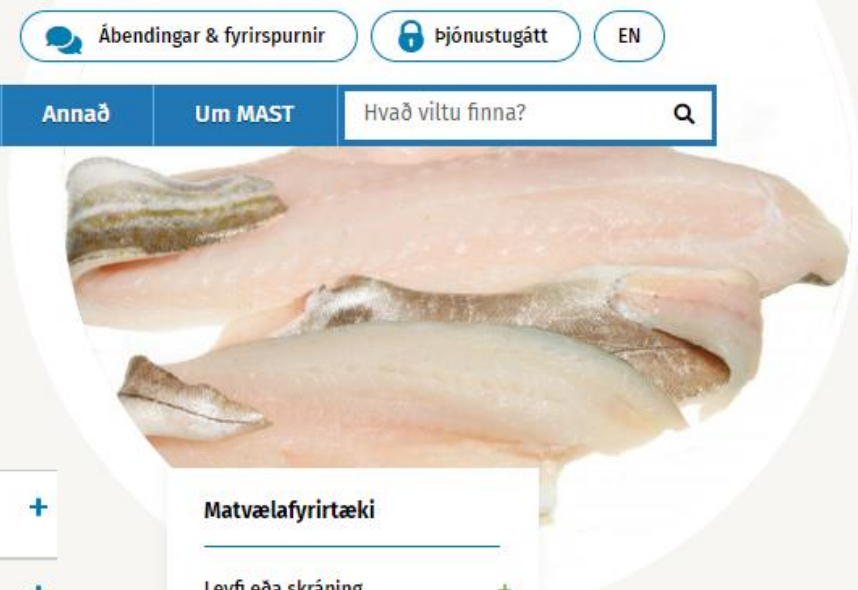
Deila síðu

Prenta síðu

Matvælafyrirtæki

[Leyfi eða skráning](#) +[Góðir starfshættir](#) +[Innflutningur](#) +[Útflutningur](#) -[Sérleyfismarkaðir](#)[Sjávarafurðir til 3. ríkja](#)[Búfjárafurðir til 3. ríkja](#)[Lög og reglugerðir](#)[Opinbert eftirlit](#) +[Merkingar](#) +[Efni í matvælum](#) +[Umbúðir -snertiefni](#) +[Meðferð matvæla](#) +[Fæðubótarefni](#) +[Neysluvatn](#)[Sláturhús](#) +[Sértæk framleiðsla eða vara](#) +[Matarsóun](#) +

Útflutningur laxfiskafurða til Ástralíu

Áströlsk yfirvöld hafa gert úttekt á sjúkdómastöðu eldisfisks (laxfiska) á Íslandi og telja hana ásættanlega og hafa heimilað innflutning á fiskeldisafurðum frá Íslandi til Ástralíu að uppfylltum ákveðnum kröfum.

Kröfur Ástralíu - yfirlit

Íslensk yfirvöld þurfa að ábyrgjast að eftirfarandi kröfur ástralskra yfirvalda, sem eiga við um innflutning á laxfiskaafurðum til Ástralíu, séu uppfylltar:

1. Skilyrði ástralskra yfirvalda koma fram í eftirfarandi skjali: [Attachments A and B – revised requirements](#).
2. Íslensk yfirvöld skulu strax tilkynna áströlskum yfirvöldum ef upp kemur sjúkdómur í eldisfiski eða í villtum fiski sem leiða til þess að ástralskar reglur banni innflutning afurða frá Íslandi.
3. Íslensk yfirvöld skulu tilkynna áströlskum yfirvöldum fyrirfram nöfn, heimilisföng og samþykkisnúmer viðkomandi starfsstöðva. Íslensk yfirvöld skulu hafa reglubundið eftirlit með þessum starfsstöðvum og tilkynna áströlskum yfirvöldum strax ef þau uppfylla ekki lengur kröfur og hætta þá að senda frá þeim afurðir til Ástralíu.
4. Uppfylla þarf almennar og sértækar kröfur Ástralíu um sjúkdómastöðu í villtum fiski og í eldisfiski á Íslandi.
5. Uppfylla þarf almennar kröfur um hollustuhætti og ástralskar sérkröfur, en þær varða fyrst og fremst sjúkdómastöðu í laxfiskum í og við Ísland, einungis má vinna og flytja út til Ástralíu afurðir laxfiska frá samþykktum löndum og rekjanleiki afurða þarf að vera algjörlega tryggður.
6. Áströlsk yfirvöld áskilja sér rétt til að gera úttekt á starfsstöðvum á Íslandi og sem leyfi hafa til útflutnings til Ástralíu.
7. Öllum sendingum til Ástralíu þarf að fylgja opinbert heilbrigðisvottorð, sem einungis má gefa út séu allar kröfur Ástralíu varðandi dýraheilbrigði uppfylltar.

Kröfur til framleiðenda

Matvælastofnun gerir úttekt í samræmi við [LBE-227](#) á framleiðendum sem óska eftir leyfi til útflutnings laxfiskafurða til Ástralíu.

1. Starfsstöðin skal hafa starfsleyfi með samþykkisnúmeri frá Matvælastofnun (MAST)
2. Starfsstöðin þarf að hafa gilt leyfi til vinnslu á eldisfiski/laxfiski.
3. Ef starfsstöðin hyggst framleiða hitameðhöndlaðar laxfiskafurðir skal það hafa leyfi fyrir þeirri starfsemi.
4. Starfsstöðin þarf að hafa tiltækar upplýsingar um ástralskar sérkröfur skv. fylgiskjali A og B – endurskoðaðar kröfur.
5. Starfsmenn verða að hafa hlotið fullnægjandi þjálfun varðandi ástralskar sérkröfur.
6. Starfsstöðin skal hafa fullnægjandi verklag til þess að tryggja aðskilnað milli laxfiskhráefnis frá samþykktum löndum/samþykktum starfsstöðvum og laxfiskhráefnis frá ósamþykktum löndum/starfsstöðvum.
7. Starfsstöðin skal hafa fullnægjandi verklag til þess að tryggja rekjanleika hráefna og lokaafurða.
8. Starfsstöðin skal sýna fram á hvernig ástralskar sérkröfur eru uppfylltar í skrifuðu verklagi í gæðahandbók.

Umsóknarferli

1. Framleiðandi sækir um útflutningsleyfi til Ástralíu í [Þjónustugátt MAST](#) (umsókn nr. 4.48). Tilgreina þarf nákvæmlega starfseiningar (fiskeldisstöð, sláturhús, vinnslustöð, frystigeymsla) og afurðir.
2. Eftirfarandi upplýsingar / gögn skulu fylgja umsókn:
 - *Starfsstöðin skal sýna fram á hvernig ástralskar sérkröfur eru uppfylltar í skrifuðu verklagi í gæðahandbók.*
 - *Lýsing á því hvernig aðskilnaður er tryggður á milli laxfiskhráefnis frá löndum sem eru annars vegar samþykkt og hins vegar ósamþykkt af áströlskum yfirvöldum.*
3. Matvælastofnun kannar hvort fyrirtækið uppfyllir kröfur m.t.t. útflutnings til Ástralíu og gerir úttekt á fyrirtækinu í samræmi við [LBE-227](#).
4. Standist framleiðandi úttekt, er framleiðanda bætt við á starfsstöðvalista fyrir [Sérmarkaði](#) á vef Matvælastofnunar auk þess sem áströlskum yfirvöldum er send tilkynning um nýjan samþykktan framleiðanda.

Útgáfa heilbrigðisvottorða

1. Vottorð skulu gefin út áður en sending fer úr landi
2. Útflytjandi sækir um vottorð með tölvupósti til vottord.fiskur@mast.is. Eftirfarandi skal fylgja umsókn:
 - Útfyllt vottorðseyðublað (sjá fyrir ofan) - athugið að nota viðeigandi form.
 - Útfyllt [hleðslustaðfesting](#)
 - Myndir af sendingu. Taka skal skýrar myndir af eftirfarandi: 1) merkingum vöru, 2) merkingum pakkninga, 3) gámanúmeri og 4) innsiglisnúmeri.
3. Séu gögn fullnægjandi og öll skilyrði vegna útflutnings til Ástralíu, er vottorð gefið út af Matvælastofnun.
4. Innheimt er fyrir útgáfu vottorðs skv. gjaldskrá Matvælastofnunar

Hleðslustaðfesting

Vegna laxfiskafurða til Ástralíu

EYÐUBLAÐ

Hleðslustaðfesting - laxfiskafurðir til Ástralíu

Heilbrigðisvottorðsnúmer MAST:

Útflýgjandi

Nafn: Heimilisfang:

Afurðir

Fisktegund: Dags. framleiðslu:

Nettó þyngd (kg): (Brúttó þyngd (kg)): Fjöldi bretta: Fjöldi kassa:

Í neytendaumbúðum*

Ekki í neytendaumbúðum

*Undir afurðir í neytendaumbúðum felja:
a) sneiðir, ásamt hryggbeinum og roði en að undanskildum uggum, hver sneið má ekki vege umfram 450 grömm.
b) Rök með eða án rots, að undanskildu þunnblí og allra beina nema beingærd, óháð þyngd.
c) slægður, hauseður fiskur, hver fiskur má ekki vege umfram 450 grömm.
d) afurðir sem hafa verið meðhöndlaðar umfram það sem er ofangreint.

Fiskeldisstöð

Nafn og heimilisfang:
Samþykkisnúmer:

Framleiðandi

Nafn og heimilisfang:
Samþykkisnúmer:

Mottakandi

Nafn og heimilisfang:

Flutningsupplýsingar

Flutningstæki: Áfangastaður:
 Flug: Skip:
Hleðslustaður: Tengiliður á hleðslustað: Símanúmer á hleðslustað:
Gámanúmer:
Innsigli snúmer:
Dagsetning útlutnings: Sendinganúmer/AWB:

Með undirritun sinni staðfestir fulltrúi framleiðanda ofangreindar upplýsingar ásamt eftirfarandi:

Varan er eingöngu unnin úr íslensku hráefni eða hráefni frá ríkjum samþykktum af Ástralíu.

Samþykkt ríki: Ástralía, Kanada, Danmörk, Noregur, Nýja-Sjáláland, Írsla, Íyöveidö, Breiðland og Bandaríkin.

Undirskrift og fyrirtækjastimpill fulltrúa framleiðanda

Dagsetning

Official veterinary certificate
for source country for salmonid products that will be exported to Australia

Certificate number: _____

Exporter name:	
Exporter address:	
Invoice number:	Batch number:

Importer name:	
Importer address:	
Import permit number:	Date of harvest:

I, the undersigned certify that:

- 1) The salmon in the consignment has been sourced from the following approved country/ies only:
.....
- 2) The consignment contains the following approved salmonid species only:
.....
- 3) (strike through the option that does not apply)
 - a) The consignment does not contain product derived from Atlantic salmon (*Salmo salar*) or rainbow trout (*Onchorhynchus mykiss*);
Or
 - b) The salmonid fish from which the product was derived did not come from a farm infected by, or officially suspected of being infected by, infectious salmon anaemia, or from waters within 10km or one tidal interchange (whichever is greater) of an infected, or officially suspected farm.
- 4) The name and registration number of the source farm(s) are listed below:
.....
.....
.....

Official veterinary certificate
for countries processing and exporting salmonid products to Australia

Certificate number: _____

Exporter name:	
Exporter address:	
Invoice number:	Batch number:

Importer name:		
Importer address:		
Import permit number:	Number of cartons:	Weight of cartons:

I, the undersigned certify that:

- 1) The salmonid products in this consignment were processed in the following approved country/ies only:
.....
- 2) The salmonid products have been processed to the extent listed below (head, gill and viscera must be removed and the internal and external surfaces thoroughly washed in any approved processing country prior to final export to Australia):
.....
.....
- 3) The salmonid fish were processed in premises subject to regular inspection and audit under the supervision of the competent authority to ensure that processing practices and quality control systems are in place. The name and registration number of all processing facilities are listed below:
.....
.....
- 4) The final salmonid products for export to Australia have been processed from raw salmonid materials imported exclusively from countries approved by Australia and were subject to effective separation controls to ensure the prevention of inadvertent or deliberate substitution, and the prevention of comingling with, or contamination by, aquatic animal material originating in countries other than those approved.

Official veterinary certificate
for thermally treated salmonid products that will be exported to Australia

Certificate number: _____

Exporter name:	
Exporter address:	
Invoice number:	Batch number:

Importer name:		
Importer address:		
Import permit number:	Number of cartons:	Weight of cartons:

I, the undersigned certify that:

- 1) The salmonid products in this consignment were processed in the following approved country/ies only:
.....
- 2) The salmonid products have been processed and treated at premises approved by and under the control of the competent authority. The name and registration number of all processing facilities are listed below:
.....
.....
- 3) The salmonid products have been processed in accordance with one of the minimum time/temperature parameters set out below (strike through options that do not apply):
 - a) for salmonid roe, the product was thoroughly washed to remove any extraneous material and heated at a minimum core temperature of 65°C for a minimum period of 30 minutes
 - b) for skin-on/skinless fillets of any weight, the product was heated to a minimum core temperature of 65°C for a minimum period of 30 minutes

Or

 - c) The product is eviscerated, head-on rainbow trout (*Onchorhynchus mykiss*) and has been treated at a minimum core temperature of 66°C for a minimum period of 40 minutes

Mikilvægt að hafa í huga

- MAST hefur undirgengist skilmála Ástralíu
- Ábyrgð framleiðenda/útflytjanda að uppfylla kröfur
- MAST skal ganga úr skugga um að kröfur séu uppfylltar
- Sameiginlegir hagsmunir að vel sé staðið að málum